

به نام خدا
دانشگاه علوم پزشکی تبریز
دانشکده پرستاری و مامایی
رشته کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس

نام درس: جامعه شناسی و روانشناسی در فوریت ها، حوادث و بلایا	پیش نیاز: ندارد
نیمسال اول:	تعداد دانشجویان:
تعداد واحد: ۱ واحد	روز: طول ترم مجازی با استفاده از سیستم نوید
نوع واحد: ۱۷ ساعت نظری	نام مدرس: آقای دکتر بابایی و آقای داداش زاده
تهیه شده:	

هدف کلی:

در زمان بحران، در کنار مشکلات بر جای مانده ناشی از حوادث، اختلالات زیادی در جامعه و همچنین مشکلات روانی زیادی در افراد بر جای می ماند. هدف از این درس آشنایی دانشجویان با انواع مشکلات به وجود آمده ناشی از بحران در جامعه و همچنین آثار برجای مانده و مخرب در سلامت روان افراد و چگونگی پیشگیری و ارتقای سلامت روان افراد و بهبود موارد تشخیص داده شده است.

شرح درس:

از دیدگاه جامعه شناختی، فاجعه پدیده‌ای اجتماعی است که موجب بر هم ریختگی کارکرد و ساختار یک نظام اجتماعی و نهادهای درون آن برای یک دوره کوتاه مدت می شود، ولی باعث از بین رفتن این نظام‌ها و نهادهای نمی‌شود. از دیدگاه روانشناختی، فاجعه‌ها را می توان به مثابه موقعیت‌های فشار روانی فراگیر شدید تعریف کرد. از این نقطه نظر، فاجعه‌ها به دلیل فشارزایی خاصی که بر جامعه و افراد دارند با اهمیت هستند. در این واحد، دانشجو با آثار برجای مانده از حوادث و بلایا آشنا می شود.

ردیف	موضوعات مورد بحث	ارائه دهنده	ملاحظات
۱	آشنایی با دانشجویان و توجیه برنامه دوره	دکتر داداش زاده	
۲	کلیات و آشنایی با اصول، مفاهیم و اصطلاحات و واژه های کاربرد در مدیریت بلایا مروری بر ارتباط نیاز های جسمی، روانی و اجتماعی در تامین سلامت روانی	آقای دکتر بابایی	
۳	مروری بر تاریخچه مطالعات جامعه شناختی در بلایا و فوریتها اثرات جامعه شناختی انواع بلایا و واکنشهای افراد، سازمانها و جوامع مختلف به بلایا آسیب پذیریهای اجتماعی و آشنایی با تغییرات روانی جامعه آسیب دیده در بلایا	آقای دکتر بابایی	
۴	مدیریت جامعه محور بلایا (اصول و کلیات) پایش آمادگی جامعه برای مقابله با بلایا نقش خصوصیات فرهنگی و اجتماعی در برنامه ریزی های کاهش خطر بلایا	آقای دکتر بابایی	
۵	نقش و وظائف بخشهای مختلف جامعه در مراحل ۴ گانه مدیریت بلایا مدیریت و ارتباط با رسانه ها در بلایا	آقای دکتر بابایی	
۶	برخی از مفاهیم فوریت ها و حوادث را تعریف نماید. چرایی نیاز سیستمهای بهداشتی / درمانی به یک برنامه مدیریت حوادث را توضیح دهد. استرس را تعریف و نظریه های استرس را شرح دهد. سازگاری و تئوری های مربوطه را بیان نماید. مداخلات لازم در بحران را بداند.	دکتر داداش زاده	
۷	۱. برخی از ویژگی های روان شناختی در شرایط بحران را بیان نماید ۲. استراتژی های مداخله در بحران های ناشی از حوادث را توضیح دهد. ۳. ویژگی پرستار اورژانس در پاسخ به مشکلات روان شناختی در بالیا را بیان نماید. ۴. مراحل واکنش روانشناختی افراد در بالیا را شرح دهد. ۵. کمکهای اولیه روانشناختی در موقعیتهای بحرانی را توضیح دهد.	دکتر داداش زاده	
۸	اصول اولیه حمایت های روانی - اجتماعی و توانبخشی در بالیا را توضیح دهید. عوارض روانی در حوادث و بالیا را بیان کند. با مفاهیم سوگ و داغیدگی در بالیا آشنا شوید. چرخه سوگ را بشناسید. پاسخ به سوگ و عوامل موثر در واکنش فرد به آن را توضیح دهد. حمایت های اولیه روانی - اجتماعی برای آسیب دیدگان بالیا را بیان نماید.	دکتر داداش زاده	

		توجهات ویژه به گروه های آسیب پذیر در بلایا را بداند . به چگونگی اطلاع رسانی صحیح و ارائه اخبار ناخوشایند به آسیب دیدگان آشنا شود.
۹	دکتر دادا ش زاده	چرایی ایجاد اختلال استرس پس از سانحه (PTSD) (را بیان نماید. اختلال استرس پس از سانحه (PTSD) (را تعریف و عاظم آن را توضیح دهد. تفاوت بین اختلال استرس پس از سانحه پیچیده و ساده را بیان کند روش های درمانی اختلال استرس پس از سانحه (PTSD) (را بداند. فرآیند مدیریت استرس در حوادث بحرانی را بداند. تئوری های پرستاری در رابطه با ارتباط و روان شناختی را نام برده و تئوری پپلاو را شرح دهد. وظایف مددکاران اجتماعی در بلایا را توضیح دهد.

نحوه ارزشیابی:

❖ ارزشیابی بر اساس:

ارائه پروژه در پایان کلاسها با استفاده از متون، مقالات، و تجارب مبتنی بر شواهد (۸ نمره)
هر دانشجو موظف است بر اساس مطالبی که در درس حاضر یاد گرفته تکلیف درخواستی استاد مربوطه را آماده نموده و از طریق سیستم بار گذاری نماید. (تکلیف دکتر بابایی ۴ نمره ، دکتر داداش زاده ۴ نمره)
امتحان پایان دوره: ۱۲ نمره
وسایل کمک آموزشی: استفاده از برنامه آموزش نوید از طریق اینترنت ، پاورپوینت
روش تدریس: سخنرانی،

منابع:

-ریمون آرون، سیر اندیشه در جامعه شناسی، آخرین چاپ

- Daily E, Powers F, International Disaster Nursing ,Cambridge University.
- Regional Office of World Health Organization & Pan America Health Organization
,Natural Disasters :Protecting the Public's Health,Washington D.C: Pan American
Health Organization(PAHO

- Asian disaster preparedness center. Community based disaster risk management.

Ballenger JC, Davidson JR et al. Consensus the international group on depression and anxiety. J Clin Psychiatric 2000, 61 supp 5: 66_ 9

Children and disaster: Manual for psychosocial professionals: Center for crisis intervention,

Dyregrov A, Perrin S. Oslo, Norway, latest edition

Synopsis of psychiatry. Kaplan HI, Sadock BJ. Williams and Wilkins , latest edition latest edition

Psychosocial consensus of disaster, prevention and treatment. WHO, Geneva, latest edition

one year psychosocial intervention in Bam, Yasami MT, Farajpour M et al. Report submitted to UNICEF

گزارش پژوهش شیوه هی مناسب ارائه خدمات بهداشت روانی به آسیب دیدگان بلایای طبیعی، یاسمی، م.ت و همکاران، آخرین انتشار

حمایت های روانی - اجتماعی در بلایا و حوادث غیر مترقبه: متن آموزشی مدیران، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی. یاسمی، م. ت.، امین اسماعیلی، م. و همکاران. آخرین انتشار

حمایت های روانی - اجتماعی در بلایا و حوادث غیر مترقبه: متن آموزشی مدیران، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی. علیزادگان، ش.؛ یاسمی، م. ت.، امین اسماعیلی، م. و همکاران. آخرین انتشار